

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัย ขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
- เพื่อศึกษาเบริญเพิ่มความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ Rajabhat Mahasarakham University

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรไว้ 3 กลุ่มประชากร ได้แก่ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ กลุ่มที่ 2 ข้าราชการ/ลูกจ้าง และกลุ่มที่ 3 นักศึกษา ตามทะเบียนของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ วันที่ 15 กรกฎาคม 2545 มีจำนวนดังนี้ อาจารย์ จำนวน 1,782 คน ข้าราชการ/ลูกจ้าง จำนวน 6,060 คน และนักศึกษา จำนวน 15,021 คน รวมทั้งสิ้น 22,863 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์จำนวน 327 คน ข้าราชการ/ลูกจ้าง จำนวน 375 คน และนักศึกษา จำนวน 390 คน รวมทั้งสิ้น 1,092 คน โดยใช้สูตร Yamanae (1867) ซึ่งได้มາโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของ อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพ

มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจ

รายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม จำนวน 7 ค้าน ๆ ละ 10 ข้อ รวม 70 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิกเตอร์ (Likert) แบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows สถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยใช้ F-test (One-way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ฟ์ (Scheffe's)

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น อาจารย์ จำนวน 327 คน เป็นข้าราชการลูกจ้าง จำนวน 375 คน และเป็นนักศึกษา จำนวน 390 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมา คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ศึกษา/ปฏิบัติงาน ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่าง 2-4 ปี รองลงมา คือ ระหว่าง 5-6 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาร่องแสวงความคิดเห็น ในเนื้อหาของร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 ที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ

5.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
จากการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจำนวน 7 ด้าน สรุปผลได้ดังนี้

ด้านที่ 1 โครงสร้าง สถานภาพและรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ ในด้านโครงสร้าง สถานภาพและรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 2 วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านวิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 3 การบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 4 การบริหารการเงิน งบประมาณและทรัพย์สิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการบริหารการเงิน งบประมาณและทรัพย์สินอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 5 การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 6 การวิจัยและการบริการวิชาการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการวิจัยและการบริการวิชาการอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านที่ 7 การกำกับตรวจสอบและติดตามประเมิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.83 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ในด้านการกำกับตรวจสอบและติดตามประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

และสามารถเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ทั้ง 7 ด้าน จากมากไปหาน้อย ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านโครงสร้าง สถานภาพและรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ

ลำดับที่ 2 ด้านการบริหารงานบุคคล

ลำดับที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่ 4 ด้านการกำกับตรวจสอบและติดตามประเมิน

ลำดับที่ 5 ด้านการบริหารการเงิน งบประมาณและทรัพย์สิน

ลำดับที่ 6 ด้านการวิจัยและการบริการวิชาการ

ลำดับที่ 7 ด้านวิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทั้ง 7 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 แสดงว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัยของตนแก่นมีความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

5.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้างและนักศึกษา มหาวิทยาลัยของตนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา มหาวิทยาลัยของตนแก่น มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยของตนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดย

1. อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยของตนแก่น มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยอาจารย์มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นไปในทางที่เห็นด้วยต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมากกว่า นักศึกษา

2. ข้าราชการ/ลูกจ้างและนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยข้าราชการ/ลูกจ้างมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นไปในทางที่เห็นด้วยต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมากกว่านักศึกษา

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ได้จากเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีประเด็นที่น่าสนใจพอที่จะนำมาอภิปราย เพื่อตอบข้อคิดเห็นตามวัดถูประسنักข้อการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เมื่อพิจารณารวมทั้ง 7 ด้าน คือ พบร่วมกับความคิดเห็นต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ อยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เป็นการแก้ไขปัญหาความไม่คู่คล่องตัว ในกระบวนการบริหารงานตามรูปแบบเดิม ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบของระบบราชการอย่างเคร่งครัด ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถปฏิบัติพันธกิจได้อย่างคล่องตัว การเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของมหาวิทยาลัย รูปแบบการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล อันจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและสนองตอบต่อการปฏิบัติตามพันธกิจมากขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้ง 3 ส่วน คือ อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา เห็นด้วยที่จะปรับโครงสร้างรูปแบบการบริหารของมหาวิทยาลัย หากเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยกำกับของรัฐ โดยการปรับเปลี่ยนใน 7 ด้านคือ ด้านที่ 1 โครงสร้างสถานภาพและรูปแบบของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ด้านที่ 2 วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหาร

มหาวิทยาลัย ด้านที่ 3 การบริหารงานบุคคล ด้านที่ 4 การบริหารการเงิน งบประมาณและทรัพย์สิน ด้านที่ 5 การจัดการเรียนการสอน ด้านที่ 6 การวิจัยและการบริการวิชาการ และด้านที่ 7 การกำกับตรวจสอบและติดตามประเมิน صدقหลังกับการศึกษาของ ครองนวลด ราชะหุต (2539 : 109-112) ซึ่งได้ศึกษาความเป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ในทศนะของผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐ ซึ่งพบว่าการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยจากระบบทเดิมที่อยู่ภายใต้ระบบราชการ ไปเป็นระบบใหม่ที่ไม่ใช่ระบบราชการ เพียงแต่อยู่ในสถานภาพสถาบันในกำกับของรัฐนั้น เป็นแนวโน้มในอนาคตของระบบการศึกษาไทย ซึ่งต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อความคล่องตัวและความเป็นอิสระในการบริหาร เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่ต้องผูกพันกับระบบราชการ และมีแนวโน้มที่นักศึกษาจะต้องเบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษามากขึ้น แต่ทั้งนี้ในการปรับเปลี่ยนสถานภาพดังกล่าว ศักดิ์ศรีและบริการทางวิชาการ คุณภาพของนักศึกษา จะต้องไม่ด้อยกว่าเดิมที่อยู่ในระบบราชการ

ในส่วนของการบริหารด้านการเงินและทรัพย์สินนี้ ผลการศึกษาصدقหลังกับการศึกษาของ นริวรรณ จินตานันท์ (2541 : 135-137) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อความสามารถในการพัฒนาองค์กร สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเพื่อศึกษารูปแบบบริหารการเงิน เพื่อนำสถาบันอุดมศึกษาไปสู่องค์กรในกำกับของรัฐ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในปัจจุบันอุดมศึกษาของรัฐการบริหารการเงินเป็นระบบอยู่แล้ว ระบบหนึ่งคือการบริหารเงินงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งบริหารตามระเบียบของทางราชการ เน้นความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายซึ่งไม่เอื้อต่อความคล่องตัวและไม่เอื้อต่อการส่งเสริม ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ อีกระบบหนึ่งคือ การบริหารเงินรายได้และโครงการพิเศษต่างๆ ซึ่งบริหารโดยระเบียบที่ออกแบบมาสำหรับสถาบัน รูปแบบการบริหารที่ให้อำนาจสถาบันเป็นรูปแบบที่คล่องตัวและเป็นอิสระ หากสามารถจะปรับการบริหารงบประมาณแผ่นดิน โดยฉลีระบบการจัดสรรงบประมาณให้เป็นเงินอุดหนุนทั่วไป และให้ถือเป็นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา การใช้จ่ายอยู่ในความดูแลของสถาบัน แต่ยังอยู่ภายใต้การตรวจสอบของรัฐ โดยใช้ระบบตรวจสอบภายใน (Post Auditing) ก็จะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร

ในส่วนด้านการบริหารงานบุคคลนี้ صدقหลังกับการศึกษาของ อุมาพร จันทร์ (2539 : 58) ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา เกี่ยวกับการนำสถาบันอุดมศึกษาของรัฐออกนอกระบบราชการ พนวจ คณาจารย์โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับรายละเอียดในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยนอกระบบราชการ ทั้งในหลักการ สาระสำคัญ

การบริหารงานบุคคล การเงินและทรัพย์สิน ตลอดจนการบริหารวิชาการ แต่มีข้อวิตกกังวล บางประการ คือ เกรงว่าในทางปฏิบัติจะทำได้มากน้อยเพียงใด เมื่อว่าหลักการบริหารงานของมหาวิทยาลัยนอกรอบนราษฎร์นั้นดี และต้องได้ผู้บริหารที่มีคุณธรรมและมีความตั้งใจจริงต่อระบบ รวมทั้งการประเมินผลจะมีความเป็นธรรมมากน้อยเพียงใด เสนอแนะให้องค์กรที่รับร้องทุกข์ และสืบสุกด้วยภาระนักวิชาการ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ภาระอาจารย์ยังมีความไม่แน่ใจในรายละเอียดเกี่ยวกับฐานะของพนักงานในมหาวิทยาลัยนอกรอบนราษฎร์ และการถูกสั่งลงโทษโดยไม่มีต้องสอบสวน ถ้าถูกกล่าวหากระทำการทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

2. จากการศึกษาพบว่า อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยอาจารย์มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นไปในทางที่เห็นด้วยต่อการปรับเปลี่ยน สถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมากกว่านักศึกษา ข้าราชการ/ลูกจ้างและนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยข้าราชการ/ลูกจ้างมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นไปในทางที่เห็นด้วยคือการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมากกว่านักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสถานภาพของอาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยมีความแตกต่างกัน โดยอาจารย์และข้าราชการ/ลูกจ้าง มีสถานภาพเป็นผู้ปฏิบัติงาน มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่เป็นเวลานาน หากมีการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ก็ย่อมได้รับผลกระทบมากกว่า จึงเป็นกลุ่มที่ต้องติดตามข่าวสาร ข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหากมีการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ก็ย่อมเห็นด้วยในการปรับเปลี่ยนสถานภาพ ส่วนนักศึกษามีสถานภาพเป็นผู้ใช้บริการในมหาวิทยาลัย มีระยะเวลาในการศึกษาเพียง 4-6 ปี เท่านั้น การปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แม้จะมีผลกระทบในด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอน แต่ก็เป็นเพียงช่วงระยะเวลาสั้นเท่านั้น จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจในการปรับเปลี่ยนสถานภาพดังกล่าวน้อย เนื่องจากมีผลกระทบต่อตนเองน้อยกว่า

3. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 50% ตัวอย่างที่เห็นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่นไปเป็นสถาบันในกำกับรัฐ แม้จะมีการกำหนดรายละเอียดในการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยไว้ตาม

ร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 ที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการตัดสินใจ กำหนดรายละเอียดดังกล่าว เป็นการกำหนดคหลักทั่วไปในการบริหาร ไว้เพียงครั้งเดียว แต่นั้น ส่วนรายละเอียดที่อาจมีผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นอำนาจของสถานมหาวิทยาลัยที่จะออก กฎระเบียบ ข้อนั้นกับ ที่เกี่ยวข้อง ในภายหลัง จึงทำให้มีความวิตกกังวลในการเปลี่ยนแปลงที่ จะเกิดขึ้น กองประกันมหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นมหาวิทยาลัยที่เคยมีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง ในการนำมหาวิทยาลัยไปเป็นสถาบันในกำกับรัฐ เมื่อปี พ.ศ. 2534 จึงทำให้ผู้เกี่ยวข้องเกิด ความวิตกกังวลและไม่มั่นใจในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทำให้มีเห็นด้วยในการปรับเปลี่ยน สถานภาพดังกล่าว

4. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการประชาพิจารณ์ หรือแสดงความคิดเห็น ในเนื้อหาของร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2542 ที่เสนอเข้า สู่การพิจารณาของคณะกรรมการตัดสินใจ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการในการร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น พ.ศ. 2542 ยังพบว่าเป็นการดำเนินการอยู่ในกลุ่มของผู้บริการระดับคณะกรรมการ และผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง และนักศึกษา ยังมีส่วนร่วมในการ ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างมาก ทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่ทราบถึงความเปลี่ยน แปลงภายในจากการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. เนื่องจากการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปเป็นสถาบัน ในกำกับรัฐ มีผลกระทบต่อกลุ่มฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้นเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย จึง ควรมีการประชาสัมพันธ์ กระตุ้นให้เกิดการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ เพื่อให้การปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นไปตามความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับทุกฝ่าย

2. เนื่องจากสถานมหาวิทยาลัยขอนแก่นจะต้องออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ เป็นไปตาม เจตนาหมายของการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปเป็นสถาบัน ในกำกับรัฐ ซึ่งกฎระเบียบดังกล่าว ล้วนจะมีผลกระทบโดยตรงต่อ อาจารย์ ข้าราชการ/ ลูกจ้าง และนักศึกษา จึงควรมีการศึกษาถึง ความคิดเห็น ความต้องการของ อาจารย์ ข้าราชการ/ลูกจ้าง นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจากทุกส่วน ที่มีต่อกฎระเบียบที่จะกำหนดมาบังคับ ใช้ในภายหลัง ทั้งนี้เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้เกี่ยวข้องและเพื่อให้การปรับเปลี่ยนสถานภาพ ดังกล่าว เป็นไปตามเจตนาหมายของกฎหมาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ความมีการศึกษาความคิดเห็นและความคาดหวัง ของบุคคลภายนอก เช่น ภาคราชการ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน ประชาสังคม และประชาชนทั่วไป ต่อการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปเป็นสถาบันในกำกับรัฐ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบความคิดเห็น ความคาดหวัง และเปิดโอกาสให้ทุกส่วนเข้ามามีส่วนร่วม
2. ความมีการศึกษาเปรียบเทียบการปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัย ไปเป็นสถาบันในกำกับรัฐ ระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ทราบจุดเด่น จุดด้อย และรูปแบบของแต่ละสถาบันถึงความเหมือนและความแตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University